

Verantwoordelijk team

Team Beleid Dienstverlening en Bedrijf

Nummer

Kenmerk

138157

Raad d.d.

30-06-2021

Paragraaf begroting

3

Portefeuillehouder

A.M.J. (Agnes) Schaap

Steller

S.P.T. (Sjoerd) van der Meer

Datum

4 mei 2021

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Geadviseerd besluit

1. Een zienswijze naar voren te brengen op (concept) Begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen bij het algemeen bestuur van de regio.
2. In te stemmen met de voorgestelde reactie op de Concept-Regionale agenda 2022.
3. De intentie uit te spreken om deel te nemen aan de vijf regionale opgaven, mits we de middelen hebben om aan de gevraagde inwonerbijdrage te voldoen.

Samenhang voorstellen Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio heeft in februari/ april verschillende besluiten genomen die nu aan de regiogemeenten worden voorgelegd. Onderstaand een overzicht van de voorstellen die zijn voorgelegd en geagendeerd voor de raadsyclus van juni:

Raadsvoorstel 1	Raadsvoorstel 2	Raadsvoorstel 3	Raadsvoorstel 4
Verzoek om zienswijze:	Vaststellen:	Ter consultatie:	Verzoek om reactie:
Conceptbegroting 2022 GMR Arnhem-Nijmegen	Besluit tot wijziging van de GR Regio Arnhem-Nijmegen	Informatieprotocol	Bestuursakkoord GMR - Provincie Gelderland - The Economic Board
Verzoek om reactie:		Richtlijnen toetreding GR Regio Arnhem-Nijmegen	
Concept Regionale agenda 2022		Richtlijnen uittreding GR Regio Arnhem-Nijmegen	
Uitspreken intentie:			
Deelname regionale opgaven			

Toelichting op beslispunten

Concept-Regionale agenda 2022: inleiding

Eind 2020 hebben wij en de andere regiogemeenten positief besloten over de versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen. We hebben toen een besluit genomen over de nieuwe visie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de Regionale agenda 2021-2025 en de gemeenschappelijke regeling. In het bijbehorende voorstel is aangegeven dat vanuit het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio in het tweede kwartaal van 2021 een (nieuwe) concept-Regionale agenda 2022 wordt aangeboden. Een Regionale agenda bestaande uit vijf samenhangende opgaven, waar we als Renkum op kunnen intekenen.

Uitgangspunt voor de regionale samenwerking tussen de achttien regiogemeenten in de Groene Metropoolregio is een opgabegegerichte samenwerking, waarin de gemeenten/ gemeenteraden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen (meerjarig is het streven). We kunnen als gemeente intekenen op deze opgaven. Iedere gemeente/ gemeenteraad kan besluiten of het met de opgaven wil meedoen en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar wil stellen.

Het algemeen bestuur biedt de gemeenten nu de [concept-Regionale agenda 2022](#) aan (zie de aanbiedingsbrief in *bijlage a*), waarmee het de regiogemeenten uitnodigt de opgaven te beoordelen en waar nodig aan te scherpen. De opbrengst van de consultatie van de achttien gemeenten geeft het algemeen bestuur de gelegenheid om nog bij te sturen in ambities, acties of middelen voordat de definitieve versie wordt aangeboden na het zomerreces. Dit bijsturen gebeurt in afstemming met de bestuurlijke opgaveteams van de vijf opgaven. De consultatieronde geeft de gemeenten de gelegenheid om in hun voorjaarsnota/ perspectiefnota rekening te houden met de gevraagde (extra) middelen voor het intekenen op de opgaven uit de definitieve Regionale agenda.

Het algemeen bestuur heeft daarbij de wens dat de gemeenten zich uitgenodigd voelen om op alle opgaven in te tekenen.

Concept-Regionale agenda 2022: karakter

De Regionale agenda 2022 (zie *bijlage b*) hangt vanzelfsprekend sterk samen met de [Visie Groene Metropoolregio](#). Deze Visie beschrijft de uitdagingen waar we als achttien regiogemeenten afzonderlijk en als regio gezamenlijk voor staan. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei zijn in de regionale agenda deze gemeentelijke uitdagingen gegroepeerd in vijf opgaven, die onderling met elkaar samenhangen en de basis vormen voor een krachtenbundeling van gemeenten door samenwerking. De vijf opgaven zijn:

- De Productieve regio
- De Verbonden regio
- De Circulaire regio
- De Ontspannen regio
- De Groene groeiregio

De opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de ontwikkelingen die zich in de gemeenten aandienen, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we koesteren. In de [concept-Regionale agenda 2022](#) zijn de vijf opgaven verder uitgewerkt ten opzichte van de versie die in het najaar van 2020 is aangeboden door de Stuurgroep versterking. De speerpunten zijn concreter gemaakt en voorzien van acties en benodigde middelen (menskracht en geld). De Regionale agenda gaat uit van wat we als regiogemeenten over vijf jaar met elkaar willen bereiken en maakt dit concreet voor 2022.

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

4 mei 2021

Kenmerk

138157

Pagina

2 van 10

Concept-Regionale agenda 2022: context

De Regionale agenda moet de regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een gezamenlijke/ regionale aanpak. De agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de komende jaren gezamenlijk en integraal worden opgepakt.

De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners (waaronder kennisinstellingen), het bedrijfsleven en onze inwoners. Werken met een duidelijke en gezamenlijke Regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen van het Rijk en Europa. Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners, allianties sluiten met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau wordt eenvoudiger met een wervende, ambitieuze en uitnodigende agenda van samenwerkende gemeenten.

Het jaar 2022 is – net als het tussenjaar 2021 – een opstartjaar. In de agenda is dan ook een aantal acties opgenomen met het karakter van verkenningen of opstellen van een visie. Dit is noodzakelijk om aansluitend in 2022 en 2023 concrete acties te starten. Met de nu voorgestelde, zo minimaal mogelijke, financiële inzet kan de samenwerking er in slagen partners (Provincie, Rijk en Europa) te overtuigen de samenwerking te verstevigen en langjarig te investeren in de Groene Metropoolregio.

Concept-Regionale agenda 2022: actualisatie 2021

De concept-Regionale agenda 2022 geeft ook een actualisatie van de agenda 2021. Eerder is door de Stuurgroep versterking aangekondigd dat voor het jaar 2021 gewerkt wordt met een ingroeimodel. Door de vertraging in het versterkingsproces vanwege de uitbraak van de COVID-19-pandemie konden destijds eventuele nieuwe bedragen voor regionale opgaven niet meer in de gemeentelijke begrotingen voor 2021 verwerkt worden.

In dit lopende jaar wordt daarom gewerkt met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen. Deze financiering is grotendeels gekoppeld aan de bestaande afspraken over bijdragen aan budgetten van al lopende programma's en activiteiten.

Begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (concept)

Met het proces van de Regionale agenda is aansluiting gezocht bij het proces van de vaststelling van de Begroting 2022 van de Groene Metropoolregio. Op basis van de bepalingen uit de [Wet gemeenschappelijk regelingen](#) zendt een gemeenschappelijk regeling voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Onder deze kaders worden verstaan de veranderingen op hoofdlijnen die afwijken van eerder gestelde beleidskaders, uitvoeringskaders of financiële kaders.

De deelnemende gemeenteraden worden uitgenodigd om voor 30 juni 2021 een zienswijze in te dienen (zie de aanbiedingsbrief in *bijlage c*).

De [\(concept\) Begroting 2022](#) (zie *bijlage d*) geeft – naast de kosten voor het Regiobureau – inzicht in de netto inwonerbijdrage per inwoner voor de vijf regionale opgaven. De [Concept-Regionale agenda 2022](#) vormt de inhoudelijke onderbouwing voor deze bijdrage per opgave. Het bedrag voor de opgaven bedraagt in totaal €4,22 per inwoner. De inwonerbijdrage voor het Regiobureau bedraagt onveranderd €2,50. Door de bijdrage van de Provincie Gelderland van €600.000 wordt dit bedrag ook voor 2022 naar beneden bijgesteld tot €1,73 per inwoner.

Beoogd effect

Concept-Regionale agenda 2022

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

Kenmerk

Pagina

4 mei 2021

138157

3 van 10

De Regionale agenda geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking en regionale ambitie. De agenda brengt de ambities dichterbij, zoals deze zijn geformuleerd in de gemeentelijke collegeprogramma's en in de agenda's van de Provincie Gelderland, het Rijk en Europa. Het maakt concreet wat we in de regio in 2022 willen doen in samenwerking met elkaar en met partners.

De Regionale agenda vormt een goede basis om de samenwerking met de Provincie Gelderland en The Economic Board vorm te geven in het te sluiten Bestuursakkoord (zie het andere voorstel dat bij uw raad voorligt). Dit akkoord krijgt concrete invulling via een (rollende) regionale Investeringsagenda. Hierin wordt ook de bijdrage van de achttien samenwerkende regiogemeenten per opgave opgenomen, na besluitvorming door de gemeenten over de definitieve Regionale agenda.

Begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (concept)

Door het sturen van een brief met daarin uw standpunt ten aanzien van de Begroting 2022, voert u uw controlerende taak uit.

Kader

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Argumenten

Bij 1. Een zienswijze naar voren te brengen op (concept) Begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

De (concept) Begroting 2020 geeft inzicht in de kosten verbonden aan het faciliterend regiobureau, de bijdrage aan The Economic Board (voor Renkum niet van toepassing) en de middelen voor de vijf opgaven.

De budgetten voor de opgaven worden gevormd door bijdragen van de gemeenten, de bijdragen van andere partners (zoals koepelorganisaties, onderwijsinstellingen of bedrijven) en door subsidies van bijvoorbeeld de Provincie Gelderland, het Rijk of Europa. In de Begroting is bij de berekening van de inwonerbijdrage voor de opgaven als uitgangspunt genomen dat alle gemeenten intekenen voor de opgaven. Wanneer niet alle gemeenten intekenen op de opgaven dan kan dit gevolgen hebben voor de inwonerbijdrage voor de gemeenten die wel intekenen of voor de inhoud van de opgave (zie ook onder *Kanttekeningen*). De benodigde middelen voor de opgaven worden in het najaar definitief aan de gemeenten gevraagd, nadat duidelijk is op welke opgaven de gemeenten hebben ingetekend.

Zoals genoemd in de Begroting, is deze in een korte doorlooptijd tot stand gekomen, waarbij de zekerheden voor wat betreft de baten nog vaak onvoldoende zeker zijn om deze in de Begroting op te nemen. De komende periode (in 2021 en 2022) wordt aandacht besteed aan het verwerven van externe geldbronnen ter dekking van de kosten die nu in de Begroting gepresenteerd zijn, dan wel dat de in de Begroting opgenomen kosten een vliegwielen kunnen zijn voor het verkrijgen van subsidies en/of cofinanciering.

Hoewel het begrijpelijk is dat de Begroting geen meerjarenperspectief bevat, is het voor ons wel van belang dat we spoedig zicht krijgen op dit perspectief. Zoals hieronder wordt genoemd, willen we graag meedoen aan de regionale opgaven, maar hebben we niet voldoende middelen beschikbaar om onze deelname te bekostigen.

Een inhoudelijke herijking van de opgaven is – gelet op de uitdagingen waar we als regio voor staan en het mogelijke effect op het kunnen aantrekken van subsidies/ bijdragen van derden – minder wenselijk. Het spoedig duidelijkheid krijgen over de externe bijdragen aan de opgaven en wat dit betekent voor de bijdragen van gemeenten, helpt ons in het maken van onze beslissing voor het wel of niet deelnemen aan één of meerdere opgaven.

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

4 mei 2021

Kenmerk

138157

Pagina

4 van 10

We willen dan ook voorstellen om een zienswijze bij het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio naar voren te brengen waarin we vragen het meerjarenperspectief alsnog zo spoedig mogelijk inzichtelijk te maken, bij voorkeur bij het aanbieden van de definitieve Regionale agenda aan de regiogemeenten in de tweede helft van dit jaar.

We stellen voor in de zienswijze ook te vragen naar de kosten voor de ambtelijke ondersteuning van de Regioagendacommissie. Deze zijn nu niet inzichtelijk gemaakt in de (concept) Begroting 2022 en we willen graag weten of/ hoe deze zijn opgenomen bij de kosten voor het Regiobureau. Zie *bijlage e* voor de concept-zienswijzebrief aan het algemeen bestuur.

Bij 2. Instemmen met de reactie op de Concept-Regionale agenda 2022

Zoals genoemd, biedt het algemeen bestuur ons de Concept-Regionale agenda 2022 aan met de uitnodiging de opgaven te beoordelen en waar nodig aan te scherpen. De opbrengst van deze consultatie geeft het algemeen bestuur de gelegenheid om bij te sturen in ambities, acties of middelen voordat de definitieve Regionale agenda wordt aangeboden in de tweede helft van dit jaar.

In de conceptbrief aan het algemeen bestuur in *bijlage f* is steeds per opgave een reactie gegeven op wat we vinden van de ambitie van de opgave en de bijbehorende speerpunten/ acties, en wat er volgens ons ontbreekt in de Regionale agenda/ opgave (vanwege de lengte van dit voorstel hebben we deze reactie hier niet integraal opgenomen).

Bij 3. De raad voorstellen de intentie uit te spreken om deel te nemen aan de vijf regionale opgaven, mits we de middelen hebben om aan de gevraagde inwonerbijdrage te voldoen

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio heeft de wens uitgesproken dat de gemeenten zich uitgenodigd voelen om op alle opgaven in te tekenen. De opgaven uit Regionale agenda moeten namelijk in samenhang met elkaar gezien worden en moet ons regiogemeenten in staat stellen om vanuit deze samenhangende en gezamenlijke aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een gezamenlijke/ regionale aanpak.

Zoals genoemd, kunnen we echter als gemeente zelf besluiten of we willen meedoen aan één of meerdere opgaven, en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar stellen. Het besluit om daadwerkelijk in te tekenen op de opgaven is aan de orde in het najaar, maar nu al wordt ons gevraagd de intentie uit te spreken om we willen meedoen aan de opgaven. Op die manier heeft het algemeen bestuur de gelegenheid om waar nodig bij te sturen in ambities, acties of middelen voordat de definitieve Regionale agenda wordt vastgesteld. Als gemeente hebben we de gelegenheid om eventueel rekening te houden met de gevraagde middelen voor deelname aan de opgaven.

Vanwege de grote opgaven die op onze regio afkomen die een aanpak vereisen die boven de lokale gemeenten uitstijgt – oftewel de urgentie achter het besluit om de regionale samenwerking te versterken – en het gegeven dat regionale opgaven uit de Regionale agenda in samenhang met elkaar moeten worden gezien om het beste resultaten te kunnen behalen, willen we voorstellen om de intentie uit te spreken om aan alle vijf de regionale opgaven deel te nemen.

Zoals beschreven onder *Financiële consequenties*, betekent deelname dat we – op basis van de Concept-Regionale agenda 2022 – in totaal €4,22 per inwoner (in totaal €132.678) gaan bijdragen aan de opgaven.

Hoewel we niet alleen in financiële zin hoeven bij te dragen aan de opgaven, maar ook door middel van het (substantieel) inzetten van onze medewerkers in de opgaven, hebben we op dit moment in onze begroting onvoldoende ruimte om deelname aan de opgaven te bekostigen. Vandaar dat we bij het algemeen bestuur dan ook willen aangeven dat onze deelname aan de vijf opgaven

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

Kenmerk

Pagina

4 mei 2021

138157

5 van 10

afhankelijk is van het kleiner kunnen maken van het gat tussen enerzijds de gevraagde inwonerbijdrage voor de opgaven en anderzijds onze beschikbare middelen (budget en beschikbaar te stellen uren).

Dat betekent dat we er bij het algemeen bestuur op willen aandringen dat ofwel de ambities van de opgaven worden bijgesteld – waardoor de opgaven minder kosten – ofwel dat (verder/ meer) wordt ingezet op het aantrekken van externe bijdragen aan en subsidies voor de opgaven – waardoor ons aandeel in de kosten naar beneden kan. Dat laatste heeft overigens onze voorkeur, omdat een inhoudelijke herijking van de opgaven minder wenselijk is gelet op de uitdagingen waar we voor staan en het mogelijke negatieve effect op het kunnen aantrekken van subsidies/ bijdragen van derden.

Het betekent ook dat we na het uitspreken van onze intentie nog nader bekijken welke middelen we hiervoor beschikbaar kunnen en willen stellen. Bijvoorbeeld door in te zetten op het behalen van onze beleidsdoelen door regionale samenwerking in plaats van (alleen) door lokale inzet. Samengevat stellen we nu voor de intentie uit te spreken om deel te nemen aan de vijf regionale opgaven, maar met het voorbehoud dat we daarover pas echt kunnen besluiten in de tweede helft van dit jaar als we meer inzicht hebben in de uiteindelijke kosten en onze eigen beschikbaarheid van middelen. In de conceptbrief aan het algemeen bestuur (zie *bijlage f*) hebben we deze intentie ook op deze wijze opgenomen.

In het overzicht in *bijlage g* is per opgave onderbouwd wat we als Renkum kunnen halen uit deelname aan de opgave en welke elementen van de opgave aansluiten bij onze eigen beleidsdoelen. Door krachten te bundelen met de andere regiogemeenten en deel te nemen aan de regionale opgaven, geven we ook invulling aan onze eigen ambities:

- Regionale samenwerking in de context van de **Verbonden regio** betekent een sterkere lobby voor bereikbaarheid bij de Provincie Gelderland en via de Provincie bij het Rijk. Daarnaast worden mobiliteitsonderwerpen regionaal afgestemd. Wat betreft de verkeersveiligheid verstrekt het Rijk straks alleen nog een subsidie voor een lijst projecten die regionaal is geprioriteerd. Ook met betrekking tot het regionaal (snel)fietsnetwerk vraagt het Rijk om een regionaal afgestemd netwerk; individuele aanvragen worden niet gehonoreerd. Om te kunnen profiteren van bijdragen voor deze onderwerpen is regionale samenwerking noodzakelijk.
- We streven naar economische groei en groei van werkgelegenheid binnen onze gemeente. Economische groei overstijgt echter onze gemeentegrenzen. Onze inwoners en ondernemers profiteren van een toename van bedrijvigheid en werkgelegenheid in de regio. We hebben de regio dus nodig om onze beleidsdoelen te realiseren. De speerpunten van de **Productieve regio** zijn gericht op het creëren van economische groei en het behoud/ aantrekken van bedrijven en werkgelegenheid, en door deel te nemen aan deze opgave werken we dus ook aan onze eigen ambities. Daarnaast hebben we als individuele gemeente ook niet de middelen, capaciteit en ruimte om (voldoende) bedrijvigheid en werkgelegenheid te creëren voor onze inwoners.
- De speerpunten van de **Circulaire regio** zijn gericht op het uitwerken van oplossingen voor de energietransitie, circulair bouwen, klimaatadaptatie en circulaire economie. Deze thema's sluiten aan bij onze eigen beleidsdoelen. Gelet op de beperkte personele capaciteit die we hebben op het gebied van duurzaamheid, heeft het voor ons voordelen om gebruik te maken van de kennisdeling in de context van de vier speerpunten.
- Zoals genoemd, streven we naar economische groei en groei van werkgelegenheid. Daarnaast willen we ook de voorzieningen in onze kernen behouden. Toerisme en recreatie dragen hier aan bij en we willen dan ook een aantrekkelijke gemeente zijn voor toeristen/ recreanten. Dit bereiken we door bezoekers langer in onze gemeente te houden en door bezoekers aan de regio ook een bezoek te laten brengen aan Renkum.
Wel vinden we het belangrijk dat de groei van toerisme/ recreatie in balans blijft met onze natuurlijke en landschappelijke waarden. Deze beide elementen – die onderdeel zijn van de speerpunten van de **Ontspannen regio** – kunnen we niet alleen bereiken, we hebben daar de regio(gemeenten) voor nodig.

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

Kenmerk

Pagina

4 mei 2021

138157

6 van 10

- De speerpunten van de Groene groeiregio bevatten opgaven waar we als Renkum wat mee moeten en die – zodoende – aansluiten bij de uitgangspunten van ons eigen woonbeleid. Regionale samenwerking en beleidsontwikkeling op onderdelen is echt noodzakelijk om woningbouw te versnellen, betaalbaar te kunnen bouwen, te bouwen voor de juiste doelgroepen en onze woningvoorraad te verduurzamen.

Kanttekeningen

Zoals genoemd, bestaat de Regionale agenda uit vijf met elkaar verweven opgaven. De agenda is een uitdrukkelijke uitnodiging om in te tekenen op alle opgaven. Toch kan zich de situatie voordoen dat één of meerdere gemeenten besluit niet deel te nemen aan een specifieke opgave. Indien dit aan de orde is, wordt met de voor die opgave verantwoordelijke bestuurlijk opdrachtgever bekeken wat de consequenties zijn. Dit kan zijn dat de acties gefaseerd worden of dat bepaalde acties anders of met minder middelen uitgevoerd kunnen worden, omdat er minder gemeenten deelnemen. Ook kan de keuze gemaakt worden om de inwonerbijdrage per deelnemende gemeenten naar boven bij te stellen. Het algemeen bestuur wacht dan een voorstel van het bestuurlijk opgaveteam hierover af.

Daarnaast heeft niet-deelname mogelijk gevolgen voor de gemeenten, bijvoorbeeld omdat de gemeentelijke opgaven en doelstellingen dan op een andere manier – los van de regionale samenwerking moeten worden gerealiseerd – waarbij medewerking van partners en toegang tot externe financiering wellicht minder eenvoudig wordt. De Provincie Gelderland hecht bijvoorbeeld veel waarde aan de deelname van de regiogemeenten aan de opgaven. Naast dat ze zelf gaan bijdragen aan de opgaven, is de Provincie niet voornemens om individuele afspraken te maken met gemeenten die niet aan bepaalde opgaven deelnemen.

Zoals ook beschreven onder *Argumenten*, willen we de intentie uitspreken om deel te nemen aan de vijf regionale opgaven. Vanwege de hoogte van de inwonerbijdragen die nu gevraagd worden voor de opgaven, lijkt het erop dat we niet de middelen hebben om ook daadwerkelijk deel te kunnen nemen aan alle opgaven. Hoewel we de verwachting kunnen uitspreken dat de inwonerbijdragen nog naar beneden worden bijgesteld – door een inhoudelijke herijking of door het beschikbaar komen van externe bijdragen – zullen we ook nader moeten beschouwen welke middelen we voor deelname willen reserveren.

Dat kan betekenen dat we keuzes moeten maken. Bijvoorbeeld de keuze om bepaalde lokale ambities/ beleidsdoelstellingen te realiseren door middel van deelname aan de regionale opgaven in plaats van hier zelf mee aan de slag te gaan. Zoals blijkt uit het overzicht in *bijlage g*, sluiten de opgaven grotendeels aan bij onze lokale ambities/ beleidsdoelen. Toch kan het zijn dat bepaalde onderwerpen – op bepaalde momenten – minder aandacht krijgen dan wanneer we de uitvoering in eigen hand houden.

Andersom kan het natuurlijk ook zijn dat we door deelname aan de regionale opgave met betrekking tot bepaalde onderwerpen juist veel meer kunnen bereiken. De oplossingen voor sommige problemen/ uitdagingen zijn bijvoorbeeld niet te vinden/ realiseren binnen onze gemeentegrens. Door samen te werken kunnen we ook gebruik maken van de kennis van onze partners. Verder kunnen we in regionaal verband meer middelen aantrekken die we anders niet hadden gekregen.

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

Kenmerk

Pagina

4 mei 2021

138157

7 van 10

Draagvlak

Zoals beschreven in de voorstellen op basis waarvan we eind 2020 hebben ingestemd met het versterken van de regionale samenwerking, komen er grote opgaven op de regio af die een aanpak vereisen die boven de lokale gemeenten uitstijgt. Deze opgaven hebben gevolgen voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in onze gemeente. De opgaven en ambities voor onze regio zijn groot en veelomvattend en vragen om een meer integrale besturing vragen. We kunnen deze opgaven als gemeente alleen daarom niet zelf oppakken, ook al omdat we daar de middelen niet voor hebben.

Meedoen aan de regionale samenwerking/ de opgaven uit de Regionale agenda is zodoende noodzakelijk om er te zijn voor de Renkumse samenleving. In dat opzicht zou er draagvlak voor het voorstel moeten bestaan. Het is natuurlijk lastig aan te geven wat de regionale samenwerking nu concreet voor een inwoner/ ondernemer in onze gemeente oplevert.

Aanpak/Uitvoering

Na behandeling van dit voorstel, versturen we de zienswijzebrief met daarin het standpunt van uw raad over de (concept) Begroting 2022 (zie *bijlage e*) aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio. Datzelfde doen we ook met de brief met daarin de reactie op de Concept-Regionale agenda 2022 en de intentie wat betreft deelname aan de regionale opgaven (zie *bijlage f*).

Communicatie

Uitgebreide communicatie over de Regionale agenda 2022 gebeurt later dit jaar door het Regiobureau van de Groene Metropoolregio wanneer het algemeen bestuur op 15 september de Regionale agenda definitief heeft vastgesteld. Communicatie over de op 7 juli 2021 door het algemeen bestuur vast te stellen Begroting 2022 is niet aan de orde.

Financiële consequenties

Concept-Regionale agenda 2022

Zoals bij het aangaan van de versterkte regionale samenwerking is afgesproken, beslissen de achttien regiogemeenten (gemeenteraden) over deelname aan de opgaven, de gevraagde middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven. Definitieve besluitvorming over deelname aan de opgaven is in de tweede helft van dit jaar, nadat het algemeen bestuur op 15 september 2021 de definitieve regionale agenda 2022 heeft vastgesteld.

Onder *Argumenten* hebben we beschreven dat we nu niet voldoende middelen hebben om deel te nemen aan de regionale opgaven. Tenminste niet zonder nadrukkelijke keuzes te maken voor het beschikbaar stellen van middelen of inzet van medewerkers om deel te kunnen nemen.

Onderstaand is per opgave weergegeven welke middelen/ uren we tot nog toe hebben kunnen inventariseren die we kunnen inzetten voor deelname aan de regionale opgaven:

Regionale opgave	Gevraagde inwonerbijdrage		Beschikbare middelen, inclusief mogelijkheden en overwegingen
	€/ inwoner	€	
Verbonden regio	€1,30	€40.726	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We hebben geen bestaande budgetten voor mobiliteit die we kunnen aanwenden voor deelname aan de opgave ▪ Doordat de Verbonden regio onder een andere naam al enige tijd loopt, heeft ervaring ons geleerd dat zich regelmatig een kans voordoet om een medewerker te detacheren om trekker te worden van een van de speerpunten (in 2020 werd bijvoorbeeld voor een inzet van acht uur voor de Regio €14.000 vergoed). Dit betekent dan wel dat deze uren dan niet in Renkum inzetbaar zijn. Het is daarom slim om in te zetten op een speerpunt waar we anders ook zelf tijd aan zouden besteden. Hierbij kan gedacht

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

4 mei 2021

Kenmerk

138157

Pagina

8 van 10

Voorstel aan de raad

Regionale opgave	Gevraagde inwonerbijdrage		Beschikbare middelen, inclusief mogelijkheden en overwegingen
	€/ inwoner	€	
			worden aan fiets, duurzame mobiliteit of verkeersveiligheid.
Productieve regio	€0,73 ¹	€22.913	<ul style="list-style-type: none"> Het beleidsbudget voor economie wordt gebruikt om de basistaken wat betreft economie op te pakken en om de lokale economie/ het lokale bedrijfsleven te stimuleren. Hierbinnen is geen ruimte voor de gevraagde bijdrage voor de Productieve regio. In het beleidsbudget voor economie is een bedrag van €8.700 opgenomen voor regionaal onderzoek. Daarvan wordt €5.026 ingezet voor de verplichte bijdrage van €5.026 voor het RPW binnen de Productieve regio.
Circulaire regio	€0,81	€25.404	<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijks is er €31.500 beschikbaar vanuit het beleidsbudget voor energie en klimaat, waarmee activiteiten uit het duurzaamheidsprogramma worden gefinancierd. Binnen dit budget is geen ruimte voor de gevraagde bijdrage voor de Circulaire regio. Op basis van de huidige capaciteit, zou inzet van medewerkers in de Circulaire regio ten koste gaan van het lokale uitvoeringsprogramma. Kosten voor regionale activiteiten in het kader van de Circulaire regio die te maken hebben met afval en/of riolering kunnen gedekt worden door de riool- en/of afvalstoffenheffing bijvoorbeeld extra te verhogen hiervoor. Deze kosten moeten dan wel binnen de begroting ten laste komen van deze producten.
Ontspannen regio	€0,57	€18.032	<ul style="list-style-type: none"> Het beleidsbudget voor toerisme kan op dit moment niet worden ingezet voor deelname aan de Ontspannen regio. De toeristenbelasting is in onze begroting onder de algemene dekkingsmiddelen opgenomen en (nog) geen doelbelasting. Om te kunnen blijven investeren in deze toeristische sector willen we voorstellen om met ingang van 2022 de toeristenbelasting te verhogen en deze extra opbrengst in te zetten voor de Ontspannen Regio. Als we de toeristenbelasting extra verhogen om de bijdrage van €18.032 aan de opgave te kunnen dekken, bedraagt de stijging 3,7 procent (hierbij is uitgegaan van het begrote bedrag 2022 van €487.650 voor de toeristenbelasting).
Groene groeiregio	€0,82	€25.603	<ul style="list-style-type: none"> We hebben jaarlijks een beleidsbudget van €17.600 voor wonen. Structureel jaarlijks budget wonen is 17.600. Hiervan dragen we ca. €5.000 bij aan speerpunt 1 van de Groene groeiregio, ten behoeve van de inhuur van een procesbegeleider voor de subregionale woonagenda).
Totaal	€4,22	€132.678	€10.026²

¹ Inclusief verplichte bijdrage van €0,16 per inwoner - zelfs geen deelname aan de opgave - voor het Regionaal Programma Werklocaties (RPW).

² Exclusief inzet van uren.

Daarnaast hebben we in het voorstel voor de zienswijze op de Jaarrekening 2020 van het GO Regio Arnhem Nijmegen uw raad gevraagd om de overschotten van het GO en The Economic Board die terugvloeien naar de regiogemeenten te reserveren voor deelname aan de opgaven in 2022. Het gaat hier om een bedrag van in totaal €6.365 (eigen berekening), hetgeen een inwonerbijdrage vertegenwoordigt van ca. €0,20.

Zonder een onderscheid te maken naar opgave en exclusief de eventueel nog te kwantificeren inzet van uren, komen we daarmee op een totaalbedrag van ca. €16.391, oftewel inwonerbijdrage van ca. €0,52. Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht, is de gevraagde inwonerbijdrage voor alle opgaven is €4,22.

Begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (concept)

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

Kenmerk

Pagina

4 mei 2021

138157

9 van 10

In de aangeboden conceptbegroting zijn naast de middelen voor de vijf opgaven – die overgenomen zijn uit de concept-Regionale agenda, ook de middelen voor het Regiobureau (en de jaarlijkse bijdrage aan The Economic Board, die niet van toepassing is voor onze gemeente) opgenomen. Deze inwonerbijdrage van €1,73 (dat is inclusief de tegemoetkoming in de inwonerbijdrage van de Provincie Gelderland voor de eerste twee jaar van de samenwerking) is in de lijn met de besluitvorming over de versterkte regionale samenwerking en hetgeen is opgenomen in onze begroting.

Juridische consequenties

Geen.

WMO-aspecten

Niet van toepassing.

Gezondheid

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Zie *bijlage g* wat betreft de onderbouwing voor deelname aan de regionale opgave de Circulaire regio.

Effect op vermindering regeldruk

Geen.

Alternatieven

Wat betreft deelname aan de regionale opgaven kan in plaats van de hier voorgestelde '*ja, mits*' intentie ook worden voorgesteld om niet deel te nemen aan bepaalde opgaven.

Bijlagen

- a. Aanbiedingsbrief Concept-Regionale agenda 2022 (14 april 2021)
- b. Concept-Regionale agenda 2022
- c. Aanbiedingsbrief Conceptbegroting 2022 (14 april 2021)
- d. Begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (concept)
- e. Conceptbrief aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio over de zienswijze op de Begroting 2022
- f. Conceptbrief aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio met de reactie op de Concept-Regionale agenda 2022 en de intentie over deelname aan de regionale opgaven
- g. Overzicht van argumenten voor deelname aan de regionale opgaven

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Begroting 2022 en Regionale agenda 2022

Datum

4 mei 2021

Kenmerk

138157

Pagina

10 van 10